

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209, el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Nacionaliniam pareigūnų profesinių sąjungų
susivienijimui

Į 2020-07-20

Nr. (24 E.4-56)
Nr. NP17-42(20)

Kopijos

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos
ministerijai

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

Lietuvos Respublikos Seimo Socialinių reikalų
ir darbo komitetui

DĖL PAREIGŪNŲ IR KARIŲ VALSTYBINIŲ PENSIJŲ

išnagrinėję Jūsų kreipimąsi, dėl pareigūnų ir karių priedo už tarnybą mokėjimo dirbantiems pareigūnų ir karių valstybinių pensijų gavėjams, taip pat dėl pareigūnų ar karių gautų priemonių už darbą nakties metu, poilsio bei švenčių dienomis ir kt. įskaitymo apskaičiuojant pareigūnų ir karių valstybinės pensijos dydį, teikiame šią informaciją.

Dėl pareigūnų ir karių priedo už tarnybą mokėjimo. Pažymėtina, kad pareigūnų ir karių valstybinių pensijų gavėjams, kurie neturi draudžiamųjų pajamų arba kurių mėnesio draudžiamosios pajamos yra mažesnės nei 1 mėnesinė minimalioji alga (toliau – MMA), iki jie įgis gauti socialinio draudimo pensiją mokamas atitinkamai viso dydžio pareigūnų ir karių priedas už tarnybą (toliau – priedas) arba jo dalis, priklausomai nuo draudžiamųjų pajamų dydžio. Šio priedo matas yra socialinio draudimo bazinė pensija, kuri indeksuojama. Be to, vadovaujantis Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymu (iki 2007 m. sausio 19 d. – Vidaus reikalų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, valstybės saugumo, krašto apsaugos, prokuratūros, Kalėjų departamento, jam pavaldžių įstaigų bei valstybės įmonių pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymas) priedas buvo mokamas visą laiką nuo šio įstatymo įsigaliojimo ir jo mokėjimo sąlygos iki 2018 metų balandžio 1 d. nesikeitė, t. y. jis buvo mokamas iki teisės gauti socialinio draudimo pensiją įgijimo dienos ir tik draudžiamųjų pajamų negaunantiems asmenims. Nuo 2018 metų balandžio 1 d. priedo gavėjų ratas dar praplėstas: priedo dalis mokama net ir tuo atveju, jeigu asmuo gauna draudžiamąsias pajamas, tačiau jei jos nesiekia MMA dydžio.

Ankstesnėse Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo redakcijose buvo nustatyta, kad priedas mokamas iki 2005 m. liepos 1 d., vėliau – iki 2006 m. sausio 1 d., tokį teisinį reguliavimą siejant su pareigūnų ir karių, išleidžiamų į atsargą, perkvalifikavimo sistemos sukūrimu. Tačiau 2006 m. sausio 1 d. įsigaliojusioje Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 16 straipsnio redakcijoje šios sąsajos buvo atsisakyta ir nuspręsta priedą mokėti net ir sukūrus bei pradėjus įgyvendinti pareigūnų ir karių socialinio prisitaikymo, medicininės reabilitacijos bei profesinio orientavimo į kitas veiklos sritis sistemą. Taigi, priedas buvo įteisintas kaip laikina priemonė (buvo nustatytas ir laikinas galiojimas), kol bus sukurta pareigūnų ir karių

integracijos į darbo rinką sistema: kol buvęs pareigūnas ar karys neįsidarbino, mokėti laikiną priedą.

Taigi, siūlymas mokėti priedą dirbantiems pareigūnų ir karių valstybinių pensijų gavėjams, kurių draudžiamosios pajamos didesnės nei MMA, prieštarautų priedo atsiradimo esmei ir jo paskirčiai.

Dėl pareigūnų ar karių gautų priemokų įskaitymo apskaičiuojant pareigūnų ir karių valstybinės pensijos dydį. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo (toliau –KT) sprendimuose ir nutarimuose ne kartą yra konstatavęs, kad Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau – Konstitucija) 52 straipsnyje tiesiogiai neįvardytos *valstybinės pensijos savo prigimtimi ir pobūdžiu skiriasi nuo valstybinių socialinio draudimo pensijų*: jos yra skiriamos asmenims už atliktą tarnybą ar nuopelnus Lietuvos valstybei, taip pat kaip kompensacija įstatyme nurodytiems nukentėjusiems asmenims, ir mokamos iš valstybės biudžeto (inter alia 2003 m. liepos 4 d., 2010 m. birželio 29 d., 2012 m. vasario 6 d., 2015 m. gegužės 6 d. nutarimai); *šių pensijų gavimas siejamas ne su nustatyto dydžio pensijų socialinio draudimo įmokomis, o su atitinkamu asmens statusu* (tarnyba, nuopelnais ar kitomis aplinkybėmis, nuo kurių priklauso valstybinės pensijos skyrimas).

Taigi, pareigūnų ir karių valstybinės pensijos nėra pagrįstos jokiais įmokomis, todėl ir jų dydis neprivalo būti siejamas su darbo užmokesčiu ir sumokėtomis socialinio draudimo įmokomis (daugelis kitų valstybinių pensijų rūšių yra nustatyto dydžio); pareigūno ar kario gauti priedai ir priemokos, nuo kurių yra mokamos socialinio draudimo įmokos, įskaitomi apskaičiuojant socialinio draudimo pensiją, todėl iš to paties darbo užmokesčio apskaičiuojant ir pareigūnų ir karių valstybinę pensiją, būtų nustatytas dvigubas mokėjimas už tą patį tarnybos laikotarpį. Be to, pareigūnų ir karių valstybinė pensija mokama kartu su socialinio draudimo pensija.

Kartu pažymime, kad Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatytas pareigūnų ir karių valstybinių pensijų dydžio apskaičiavimas pareigūnams ir kariams sudaro galimybę pasirinkti palankiausią darbo užmokesčio vidurkiui apskaičiuoti tarnybos laiką.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, apskaičiuojant pareigūnų ir karių valstybinės pensijos dydį įskaityti ir pareigūnų ar karių gautas priemokas, būtų netikslinga, nes priemokos, kaip darbo užmokesčio dalis, yra laikino pobūdžio, laikina priemoka neatspindi visos pareigūno tarnybos, todėl pagrįsta, kad įstatymų leidėjas priemokų neįtraukė į pensijos apskaičiavimą.

Pagarbiai

Viceministrė

Eglė Radišauskienė